

ljana iz kraljevine često kano klateža i potepula. Koliko ovi ne zadavaju brige poštenim Istranom: nisi pred njima siguran po dann nit po noći. Uvnuć česti se u stan, ne pazis ih dobro i odneti što mu pol ruke pade. Talijanski i drugi klateža ove godine osobito na hrvatske obilazi naša selja i stanove. Mnogo i mnogo krađa i drugih zlodjela imamo u Istri upisati na račun tih blaženih bezkućnika. Dolaze k nama u Austriju, posebice u Primorje, gladni i žedni, bosi i gol; nadju li za službe — dobro, ne nadju li je, daju se na klature, spremni na svaku zlodjelu. Poznat mi je slučaj, gdje su na carskoj cesti uhvatili mladu žensku, izvadili joj i otičeli našnici, i drugo djelo nečisto ljetjeli obaviti na silu, ali na dobu stigli drugi domaći prolaznici, pred kojima se oni loptovi dodaće u bieg, prije nego moguće izvesti nasilje. I isti dučani njima nisu dosta čvrsto zatvoreni. Tko bi toliku nedjelu tadijinskih ruku mogao izbjeguti ovđe u Istri, oprćena na račun Istranina, osobito Hrvata i Slovenaca! Želja je doista svih poštenjaka, da se sa strane primorskog vlaste vodi točna kontrola o nadloških tadijincima, žandarmarjama, da ih budnim okom nadzira i prati.

(Konac sledi).

Knjizvenost.

Priročnik sarsenosti za svjetornjake i redovnike, Zorben-Tvorben. Sastavio mnogo poštovan Istran odr. sov. O. Fr. vbiš državnog reda književnog. Preveo Otac Franjo Dobročić, franjerao konventualac, hrvatski penitencijal i ravnatelj kesa u Dobročić sv. Antuna u Padovi. Izdao O. Fr. Dobročić, Tiskarni Dolenc u Trstu. Cijena 50 novč. Dobročić su u tiskarni Dolenc. Drugi put progovoriti ćemo o toj krasnoj knjižici obustavite.

Bog i Hrvati* najveći i najbogatije slikarni utrešeni koledar za godinu 1896. Šao je, te se dobiva u svih knjižarima. Takova kalendara sa toli obilnim sadržajem te se 68 slika od kojih 30 zapremaju čitave strane, nije bilo. Samo hrvatski kalendar *Bog i Hrvati* ima opisan horavak. Njegova Veličanstvo kralja u Zagrebu sa šestnaest slika, i to: Car i kralj. — Put od kolodvora do prvog slavoluka. — Na Markovom trgu pod kraljevinom konakom. — Pred kazalištem prije polaganja zaključnog kamena. — Njegovo Veličanstvo udara na zaključni kamen novog kazališta. — Slavolok na trgu Franje Josipa — Slavolok na ulici Mesničke ulice. — Njegovo Veličanstvo u kazalištu. — Razsvjeta Jeladićevog trga. — Nove srednje škole u Zagrebu. — Defiliranje školske djece pred kraljem — Trg Franje Josipa I. — Kralj na plesu grada Zagreba. — Treći slavoluk pred svetničištem. — Bandarij. — Odlažak kralja. — K tomu su u ovom kalendaru mnoge slike o potresu u Ljubljani i t. d. Iz sadržaja spominjeno osam pripoviesti (jedna kriminalna) preko 20 inih sastavaka, gospodarske ponuke, situice, smještje, mohamedanski odio, skrižajka za poštu, bojavoj, njenice, obveznice i t. d.

Šematizam i sajnovnik. Historički hrvatski kalendar, životopis, znanstvene sastavke i t. d. Premda kalendar *Bog i Hrvati* sastava 68 slika, ima 17 araka sadržaja, stoji broširan 50 novč., vezan 70 novč. Dobiva se u naknadnoj tiskari A. Scholza u Zagrebu. — Mi ovaj kalendar svakom Hrvatu najtoplje preporno.

Poziv na predplatu na česku slovnicu. U rujnu o. g. pozvao je g. Stj. Radić na predobjudu za českou slovnicu i oglasio, da će je dati u štampanu, čim se javi 300 predobjnika. Do danas ih se je javilo 250 zajedno predobjuci iz Češke i Slovenije. Nekoji od tih postala i predplatni (15).

Ovim se uvođuju i ostala gg. predobjuci, da izvole poslati svoju predplatu do 1. prosinca o. g. na knjižaru dioničke tiskare u Zagrebu, Jeladićev trg.

Da se nijedan predobjuk nebi skanjivao poslati predplatu, prihvajemo raspored češke slovnice.

J. Šama slovica. Šama slovica iznosit će 40 štampana arka. Pisana je na temelju češke slovnice dr. Gebaueru, kako ju je taj napisao za češko srednje škole. Nija dakle pisana prema kakavoj njemačkoj slovničkoj jeziku, te je po tomu sve u njoj poslovna izpravno, kako se suglasno izjavlja i stručnjaci i laici, koji je do sada pročitavao.

II. Rječnik češko-hrvatski. Iznosit će proko 3 štampana arka sa preko 3500 riedi. Sastavljen je po češko-ruskom rječniku, što ga je baš ljetos dogovorio I. Vršca u Pragu. Pošto pisac temeljito poznaje i češki i ruski (a dakako i hrvatski jezik) i taj će dio slovne avakoga zadovoljiti.

III. Čitanak. Obvezat će oko 4 štampana arka. Povrhito nije pisac namjeravao, da i čitanku izda, ali se jo uvjerio, da slo-

nica bez čitance ne vrijedi mnogo. U samoj čitanci svaka najobičnija riječ ili fraza odnosi se u samom češkom tekstu tumaci hrvatskim izrazom, koji je u zapori.

Citanci je pisac posvetio osobitu brigu. Razdolio je još i četiri diela.

1. Iz literature za djecu. Tu su članici iz češke početnike za prvi razred pučke škole i iz druge dječje literature.

2. Iz glavnog kataloga Jetošnje češke parodopisne (etnografske) izložbe u Pragu, gladni i žedni, bosi i gol; nadju li za službe — dobro, ne nadju li je, daju se na klature, spremni na svaku zlodjelu. Poznat mi je slučaj, gdje su na carskoj cesti uhvatili mladu žensku, izvadili joj i otičeli našnici, i drugo djelo nečisto ljetjeli obaviti na silu, ali na dobu stigli drugi domaći prolaznici, pred kojima se oni loptovi dodaće u bieg, prije nego moguće izvesti nasilje. I isti dučani njima nisu dosta čvrsto zatvoreni. Tko bi toliku nedjelu tadijinskih ruku mogao izbjeguti ovđe u Istri, oprćena na račun Istranina, osobito Hrvata i Slovenaca! Želja je doista svih poštenjaka, da se sa strane primorskog vlaste vodi točna kontrola o nadloških tadijincima, žandarmarjima, da ih budnim okom nadzira i prati.

(Konac sledi).

3. Političko-filozofski članici iz djela svetih prof. P. G. Musařky u Pragu. — Prošlo naime i ljetosnje godine izšla su od svetih prof. Musařky u Pragu dva djela, koja se mogu staviti na prvo mjesto u vremenu političko-filozofskoj literaturi evropskoj. Iz prvega od tih djela sastavljeno je u stotinici 9 članaka.

4. Pjesme. U tom su djelu pjesme hrvatske, domovini i Slavenstvu. Zastupani su pjesnici Jan Kohlár, Svatošek Čeh, Jaroslav Vrblický u Jan Neruda; od glasovite spisateljice Karoline Svetlje uvršten je članac "Što je domovina" doduće u prozi, ali je po sadržaju propis prave poezije.

Po tom će cesta slovica obvezati 9 stampanih araka (u no pet). Cijena ipak ostaje samo jedna kruna (postom 10 novč. više), ali same za prijavljene već predbrojlike, ako da 1. prosinca pošlje predplatu i za novo predplatnika, koji se primaju do 15. prosinca. Kasnije će cijena znatno poskocići.

Listnica upravnica.

Gosp. Josip Marotti — Špinčići. Posto je glavarstvo obične službene izpravilo u zadnjem broju one, što biste Vi htjeli neslužbeno izpraviti, i posto se Vaš "izpravak" upušta u komentiranje dopisa u odu 14. t. m. što se ne jede subsumirati pod § 19. tiskovnoga zakona, Vaš "izpravak" nemoženo prihvati.

Listnica upravnice.

Gosp. A. o. sv. I. Onoliko nemožemo doljiti; da nebude na Vašu ni na našim izvorbite nam postati 8 for, a od nove godine valja da ste točni. Prijateljski Vas odzrađavam.

Gosp. M. J. O. Primili smo novce, nepravila; proučilićemo naslov kako želite. Živila i Veleć. g. A. R. Stigo u redu. Živili!

H. STIBIEL,

Piazzetta S. Giacomo

3 — Trst — 3.

Slastičarna uveć bogato obeskrbljena sa avakovitim tvorinama, kanape, torte, krokanti, pustici, bliskuterje, fule, kufeti, fondante, želatola, volks-drops i mnogo drugoga paciva.

Posebne preporuke sl. običnosti za **svetkovine** svoje kuharice, krušne omote, slatke za slastičaricu, slatkice za slastičaricu, slatko piće, rozojile, spirite, domaća kuhinja.

Narudžba na veliko izvršjuje se **točno** proti pouzetiju. Preporuča se slav. običinstvo toplo za mnogobrojni posjet i narudžbe.

FILIJALKA

C. KP. PRIV. AVSTR. KREDITNEGA ZAVODA za trgovinu in obrt v Trstu.

Noveći za vplačila.

V vredno, papirjih na V napoleonih na 4-dnevni odzak 21% / 30-dnevni odzak 29% / 3-mesecišni 27% / 20% / 3 1/2 % / 3 1/2 % / 2 1/2 %. Za pisma, katora se moraju izplaćati u sedmajnih bankovčikli avstrij. volj. stopnje nova obrestačka u kreposti u zemlji 21. septembra, 25. septembra u kreposti u zemlji 21. oktobra t. l. po dobitib od javah.

Okrožni oddel.

V vredno, papirjih 29% na vesko avto. V napoleonskih brez obresti.

Nakaznice

za Dunaj, Prago, Pošto, Brno, Lvov, Tropavo, Rokočkar za Zagreb, Arad, Bičitz, Gablonz, Gradoč, Štibnji Inomost, Colovac, Ljubljana, Ljub. Olomouc, Rothenberg, Saaz u Solnogradu, — brez troškov.

Kupnjava in prodaja

vrednost, diviz, kakor tudi vnovodjeno kupono, proti odbitku 1% provizije.

jkako vash vrst pod najumostnjimi pogaji.

Predmeti i m. i.

na jarečevne listine pogaji po dogovoru. Kredu un dokumentu u Londonu Parizu, Boro lju ali u drugih zemljah — provizija po jake amestnih pogojima.

Kreditna pisma na katerokoli mesto.

Vložki v pohrano.

Sporejemo se o pohrano vrednostni papirji, ali ali strobnih donar, inozemnih bankovci itd. — po pogodbi.

Naka blagajna isplaćuju nakaznice narodne banke Italijanske u italijskim franklji, ali pa po dinarsnom kursu.

Tret, 17. septembra 1895.

Javna zahvala.

Prigodom težke i pogibeljne bolesti naše majke Tereze pl. Matročino osobito su se zauvela veličana gospoda Dr. Ambroz sukmuni leđnik u Opatiji i Dr. Eder sukmuni leđnik u Lovranu, te svo učinili, što leđnička značaj zna i može, da bolesti spase dragocjeni život.

Usljed toga usudjivimo se i ne možemo na ino, već da se ovim putem velenčenoj gospodi dr. Ambr. Matročin i dr. Ederu najsmernije zahvalimo.

Bilježi se osobitim zahvaljenjem, jesmo

U Opatiji, 20. studena 1895.

zahvalni:

Rade pl. Marochino, Tereza Vučić, trgovac i posjednik. rođ. pl. Marochino.

Oglas.

Gospoda članovi i prijatelji kotarske gospodarske zadruge Opatija pozivaju se k redovnoj glavnoj skupštini zadruge, koja će se obdržavati u Beretu dne 5. decembra 1895. o 9. uri prije podne sa slijedećim dnevnim redom:

1. Citanje zapisnika posljednje glavne skupštine.
2. Izvješće tajnika.
3. Izvješće blagajnika.
4. Obraćen za godinu 1895.
5. Proračun za godinu 1896.
6. Eventualnosti.

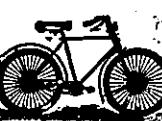
Gospodarska zadruga.

Opatija, 18. novembra 1895.

V. Tomićić,
predsjednik v. r.

Svoji k svojim!

Biciklisti pozor!

Najnoviji pneumatički bicikli sa zvonci, svjetiljkanj, zračnim puhalicama i svim priprevama, prodavaju se od sada po 110 i 120* for. ko

mad ked dobre znane i pošteni tvrčke:

JAKOB ŠTRUKELJ

skladite bicikla

Trat, trg velike vojarne.

Jakob se za avaki bicikli jedno leta. Gori spomenuti bicikli nisu za prisupodobiti onim, koje nude u časopisih nesuglasno tvornice i tvrčke po mizikl cijenam, već ovi isti za jaki, tepli, tanki i dugotrajni. Na zatvoru postoji se slika (fotografija) dotičnih bicikli.

Tu priliku mogu upotrijebiti takodjer oni, koji bi se rado naučili voziti. Svakom biciklinu prilazi se tiskana poduka, kako ga upotrijebavati u redu držati, kako se upotrijebjava oruđje i kako se svatko može sam lakho naučiti voziti u malo čas i bez slike pogubljiv.

U tom velikom skladistu prodavaju se također male izrabljene pneumatične bicikli sa zvonci, svjetiljkanj, puhalicama i sa svim potrebnim oruđjem po 70, 80 i 90 for. komad.

Stari bicikli sa trdim kaučukom, pripravni za poteljnice, prodavaju se po 30, 40 i 50 for. komad. Svi gori označeni bicikli prodavaju se jedino samo proti gotovoj izplati.

Narudžbe so izvršju točno na sve kraje, vozuće proste. Pisma, narudžbe i brozajvi neka se adresiraju na pislarnu:

JAKOB ŠTRUKELJ.

Sv. Ivan, broj 624, kod Trsta.

* Snizile su se cene biciklova radi novih i velikih pogodbi u skladistu, kaj se radi manjih bicikli, malači, za skolači, koji se radi radovoljno menjaju po takoj mizikl cijenam.

Svoji k svojim!

Na uglo ulice **Canale i sv. Katarine** u Trstu otvrio sam

rakijašnicu

u kojoj držim svakovrstne sine, naravno i ukusne rakije, kako i tudi vina i sladkiše, sve jestino, ne bojeć

se konkurencije.

Za mnogobrojni posjet se preporuča

M. Kollaržik.

prima u službu mještane i putujuće zastupnike za Istru i kyvarnerске otroke. Tko bi želio stupiti u jednu ovih službuh, neka se obrati na generalno zastupstvo banke „Slavije“ u Ljubljani, gdje će saznati potanje uvjete.

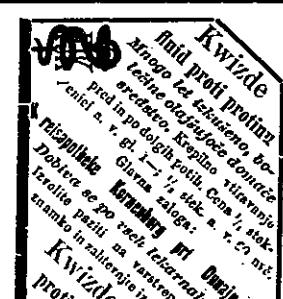
Aite & Zadnik-Trst

Via Nuova na uglo S. Lazar.

Nalazi se sasvim najnovija zimska roba parhendi (foštanji), flanel, rubci vuneni u raznib bojama, ogretci, muši i ovratnici iz kožuhovine i t. d. Carape, odzolne i gorje rekle, za gospodare i gospode itd. Nadalje preporučuju si čebinastu veliki izbor pliha, pamuka, rublja, riblja vunenih i svilnih. Velika zahtjevi svih potreblja za življe i krojače. U zalihi nalaze se takozvane vrpe svakojake boje, te se dobivaju i hrvatsko-slovenske trbojnice. Naposlo se preporučuju cijenjeni guguteljicama u mjestu i okolicu za sve skolske potrebštine ručnoga rada.

Uzorci se šalju na zahtjev franko.

Goroci se hrvatski i slovenski.

Svečar J. Kopac

u GORICI broj 9.

preporuči velečestvnu svećenstvu, crkvenim opravam, te slavnom običinstvu prave

pćelno-vošćane svieće

kilogram po for. 2-45.

Da su ove svieće, kojo nose protokolirani tvornički znak, nepokvarene, jamčim sa svatom od 1000 kruna.

Svieće slabije vrsti za pogrebe i postranu razsvjetu crkava dobivaju se po velo nizkoj cieni.

Prodajem tekodjer tamjan za crkve

Lacrma najfinji . . . . . kigr. po for. 1.20

obični . . . . . 1 —

Granič 60

Robu šalje na sve strane austro-ungarske monarhije prosto od poštarine.

Tiskara Dolenc